

UNIÓS GYERMEKRÉSZVÉTELI PLATFORM

#EUChildParticipation
#EUChildGuarantee

A GYERMEKSZEGÉNYSÉG FELSZÁMOLÁSA

**AZ EURÓPAI GYERMEKGARANCIA
MEGERŐSÍTÉSE**

GYERMEKEK SZÁMÁRA KÉSZÜLT VÁLTOZAT

MIRŐL SZÓL EZ A TÁJÉKOZTATÓ FÜZET?

Az Európai Unió (röviden az EU) 27 országot foglal magában, amelyek együttműködnek egymással. Az Európai Unió szeretne gondoskodni arról, hogy a gyermekek boldogan élhessenek.

Minden gyermek és fiatal megérdemli, hogy támogatást, biztonságot és lehetőségeket biztosítsanak számára, és hogy beleszólhasson azokba a döntésekbe, amelyek a saját életét érintik.

Az európai gyermekgarancia kezdeményezés célja, hogy az uniós tagországok hozzásegítsék a támogatásra szoruló gyermekeket egy jobb jövő esélyéhez.

Ez a tájékoztató füzet azoknak a gyermekeknek és fiataloknak szól, akik szeretnének többet megtudni erről a kezdeményezésről, annak közelmúltbeli továbbfejlesztéséről, valamint arról, hogy miként segíti elő a szegénység elleni küzdelmet.

Több mint 41 ezer gyermek mondta el a véleményét az uniós gyermekrészvételi platformon keresztül, amely segítséget nyújtott ennek a kezdeményezésnek a kidolgozásához.

A * jellel megjelölt szavak és kifejezések magyarázata a tájékoztató füzet végén található.

1. MIÉRT VAN SZÜKSÉG ERRE A PROGRAMRA?

Minden gyermeknek egyenlő esélyt kell biztosítani.

Egyes gyermekek és családok pénzügyi nehézségekkel küzdenek, ami a következőket jelenti:

- > Hiányoznak olyan alapvető dolgok, mint az élelem, a ruházat, az iskolai felszerelés vagy egy biztonságos és meleg lakóhely.
- > Kevesebb lehetőség van arra, hogy más gyermekekkel együtt részt vegyenek különféle tevékenységekben, például sport- vagy művészeti foglalkozásokon.
- > Nehezebben tudnak jó eredményeket elérni az iskolában, ami hatással lehet a gyermek egész életére, sőt, akár a következő generációra is.

Nem a gyermek hibája, ha szegény családba születik, ezért ezt a problémát orvosolni kell.

A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása az egész társadalom javát szolgálja azáltal, hogy segít nekik teljes mértékben kibontakoztatni a bennük rejlő lehetőségeket, elősegíti, hogy felnőttként jó állást találjanak és hozzájáruljanak a társadalom életéhez.

Az Európai Unió a gyermekszegénység*, illetve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának való kitettség* kifejezést használja e helyzetek leírására. 2025-ben az Európai Unióban a gyermekeknek majdnem az egynegyede volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának.

Az uniós országok változtatni akarnak ezen, és 2030-ig legalább 5 millió gyermeket szeretnének hozzásegíteni ahhoz, hogy kitörjön a szegénységből vagy a társadalmi kirekesztődésből.

- > Az európai gyermekgarancián keresztül már eddig is sok gyermeknek nyújtottak segítséget:
 - Unió-szerte 600 ezerrel több gyermek vehetett részt iskolai tevékenységekben, például sportprogramokon vagy iskolai kirándulásokon,
 - Hollandiában több gyermek számára biztosítottak ingyenes étkezést az iskolában, köztük sok hátrányos helyzetű gyermeknek is,
 - Lengyelországban számos olyan helyen hoztak létre gyermekgondozási központokat, ahol korábban egyáltalán nem voltak ilyenek.
- > Maguk a gyermekek, valamint a szervezetek és a szakértők azonban úgy vélik, hogy többet kell tenni.
- > A cél annak biztosítása, hogy minden gyermek hozzáférjen azokhoz a dolgokhoz, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy egészségben és biztonságban nőhessen fel, és befogadja a társadalom.

A kezdeményezés arra irányuló ötleteket ad az uniós országoknak, hogy milyen intézkedéseket kell hozniuk a szükséges változtatások és fejlesztések érdekében, és segít pénzügyi és egyéb erőforrásokat felkutatni a megvalósításhoz.

2. KINEK VAN SZÜKSÉGE KÜLÖN SEGÍTSÉGRE?

Egyes gyermekek több problémával szembesülnek, mint mások, és szükség esetén külön segítséget kell biztosítani számukra.

Az európai gyermekgarancia célja, hogy segítséget nyújtson a pénzügyi nehézségekkel szembesülő gyermekeknek, ugyanakkor támogatást biztosít más hátrányos helyzetű csoportoknak is, például a következőknek:

- > fogyatékkal élő gyermekek,
- > roma gyermekek*,
- > alternatív gondozásban élő gyermekek*,
- > olyan gyermekek, akiknek nincs hol lakniuk, vagy nem biztonságos otthonokban élnek,
- > etnikai vagy vallási kisebbségi háttérrel rendelkező gyermekek,
- > alternatív gondozásból kikerülő és önálló életet kezdő fiatalok.

3. ÚJ UNIÓS INTÉZKEDÉSEK

Folyamatban van az arra irányuló munka, hogy az elkövetkező években még jobban tudjuk támogatni a gyermekeket.

Ezzel kapcsolatban többek között az alábbi elképzelések merültek fel:

- > a gyermekek és a családok megkérdezése arról, hogy mi segítené a szülőket a munkába állásban (pl. jobb gyermekgondozási lehetőségek, amíg a szülők dolgoznak),
- > új projektek a gyermekgondozás, az oktatás, a sport, a kultúra és a befogadás területén,
- > annak vizsgálata, hogy miként lehetne több pénzügyi támogatást nyújtani a gyermekes családoknak,
- > a mentális egészséget és jóllétet előmozdító eszköztár* létrehozása az UNICEF részvételével, amely egyszerű útmutatókat, tevékenységeket és ötleteket tartalmaz, hogy segítse az embereket a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések megértésében és annak megismerésében, hogy miként kaphatnak segítséget,
- > mentorálási* programok létrehozása azon gyermekek támogatására, akiknek külön segítségre lehet szükségük,
- > segítségnyújtás az iskolák és a szolgálatok számára ahhoz, hogy jobban tudják támogatni a roma gyermekeket,
- > a gyermekek és a családok segítséghez jutásának megkönnyítését célzó gyermekgarancia-kártya* tesztelése,
- > az európai gyermekgarancia szorosabb összekapcsolása az ifjúsági garanciával annak érdekében, hogy a támogatás ne szakadjon meg, ahogy a gyermekek idősebbek lesznek,
- > több támogatás nyújtása a gyermekekkel foglalkozó városoknak, régióknak és helyi szervezeteknek.

4. TÖBB TÁMOGATÁS A CSALÁDOKNAK

A gyermekek akkor fejlődnek a legjobban, ha a családjuk megkapja a szükséges támogatást.

Ha a családok megkapják a szükséges támogatást, a gyermekek egészségesebben nőhetnek fel, jobban tudnak tanulni és nagyobb biztonságban érezhetik magukat. Ha gyermekkorban hiányzik a támogatás, gyakran az élet későbbi szakaszaiban lesz több segítségre szükség az egészségügyi ellátás, a lakhatás és más szociális támogatások terén.

A célok a következők:

- > a szülőknek és a gondozóknak legyen stabil, jól fizetett munkahelye és elegendő pénze olyan mindennapi dolgokra, mint az élelem, a lakhatás, a ruházkodás, a közlekedés és az iskolai felszerelések,
- > álljanak rendelkezésre gyermekgondozási lehetőségek és óvodák, megkönnyítve a szülők és a gondozók – különösen az anyák – számára a munkavállalást vagy a tanulást,
- > ha a munkából származó jövedelem nem elegendő, a családok részesülhessenek gyermekgondozási vagy családi ellátásban* és szükség szerint más kiegészítő támogatásokban.

5. JOBB SZOLGÁLTATÁSOK A GYERMEKEK SZÁMÁRA

Minden gyermek számára lehetővé kell tenni, hogy kihasználhassa a környezetében rendelkezésre álló lehetőségeket.

A pénzügyi nehézségek között töltött gyermekkor hatással lehet a gyermekek fizikai egészségére, mentális egészségére, tanulására, barátságaira, biztonságára és jövőbeli esélyeire. A gyermekeknek és a családoknak tisztában kell lenniük a rendelkezésükre álló lehetőségekkel, valamint azzal, hogy miként vehetik azokat igénybe.

A szolgáltatásoknak a gyermekek valós szükségletein, nem pedig bonyolult rendszereken kell alapulniuk. Lehetőség szerint támogató szolgálatokat kell létrehozni, hogy a családoknak ne kelljen számos különböző intézményhez fordulni ahhoz, hogy segítséget kapjanak.

Többek között különösen a következő változtatásokra van szükség:

- > több férőhely a gyermekgondozási intézményekben és az óvodákban,
- > egészségesebb iskolai étkezés,
- > több sport-, művészeti, kulturális és iskola utáni tevékenység,
- > több korrepetálás, több segítség a házi feladat elkészítésében és több kiegészítő tanulási támogatás,
- > a mentális egészség* fokozottabb előmozdítása az iskolákban, az egészségügyi ellátásban és a közösségekben,
- > mentorok vagy olyan megbízható felnőttek, akik képesek támogatást nyújtani a gyermekeknek a nehéz időszakokban.

6. A JÓLLÉT ÉS A BIZTONSÁG ELŐSEGÍTÉSE

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy biztonságban érezze magát, valamint támogatásban és védelemben részesüljön online és offline egyaránt.

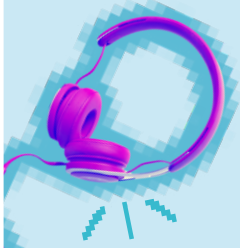
A pénzügyi és társadalmi kihívások hatással lehetnek egyes gyermekek jóllétére és egészségére, stresszesnek vagy magányosnak érezhetik magukat, illetve szoronghatnak.

Fontos, hogy a gyermekek és a családok a lehető leghamarabb segítséget kapjanak. Ez magában foglalhatja a kisgyermekkorban, az iskolában vagy a mentális egészséget célzó szolgáltatásokon és az egészségügyi ellátáson keresztül biztosított segítséget.

- > A korai segítség megakadályozhatja a problémák súlyosbodását, és segítheti a gyermekeket abban, hogy egészségesek maradjanak, jól tanuljanak és úgy érezzék, hogy megkapják a szükséges támogatást.
- > Az iskoláknak, az egészségügyi szolgálatoknak és a szociális munkásoknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek könnyebben hozzájussanak a szükséges segítséghez.
- > Az online platformoknak is többet kell tenniük a gyermekek biztonságának megőrzéséért.

A biztonság online és offline egyaránt nagyon fontos, és az uniós országoknak további erőfeszítéseket kell tenniük a gyermekek védelmét szolgáló módszerek továbbfejlesztése, a kockázatok csökkentése és a gyermekek biztonságának megőrzése érdekében.

7. FIATAL FELNÖTTEK TÁMOGATÁSA

A támogatás nem szűnhet meg, amikor egy gyermek betölti a 18 éves kort.

A cél annak biztosítása, hogy a fiatalok megkapják a szükséges segítséget a gyermekkorból a felnőttkorba való átmenet során ahhoz, hogy egy jobb jövőt építhessenek maguknak.

Ez különösen fontos az alternatív gondozásban élő gyermekek esetében, akiknek esetleg nincs családja, amely támogatná tudná őket.

A nagykorúvá válás jelentős változásokat hoz, és sok fiatalnak továbbra is segítségre van szüksége a következők terén:

- > az iskola vagy a képzés befejezése,
- > lakáskeresés,
- > álláskeresés,
- > önálló életvitel megtanulása.

Az ehhez nyújtott támogatás egyik eszköze az ifjúsági garancia, amely 15 és 29 év közötti fiataloknak segít abban, hogy munkát találjanak, illetve oktatásban, képzésben vagy tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vegyenek részt.

8. KI FOGJA VÉGHEZVINNI A VÁLTOZTATÁSOKAT?

A gyermekek életének és jövőjének jobbá tétele közös felelősségünk.

Mindenkinek szorosan együtt kell működnie annak érdekében, hogy a gyermekek, a fiatalok és a családok megkapják a szükséges segítséget:

- > • az uniós intézményeknek,
- > • a nemzeti kormányoknak,
- > • a helyi és regionális hatóságoknak*,
- > • az iskoláknak, az egészségügyi és szociális szolgálatoknak,
- > • a civil társadalmi szervezeteknek* és a jótékonyági szervezeteknek,
- > • az üzleti vállalkozásoknak és az alapítványoknak,
- > • a szülőknek, a gondozóknak és a családoknak,
- > • maguknak a gyermekeknek és fiataloknak.

A Bizottság arra ösztönzi az uniós országokat, hogy tegyék naprakésszé az európai gyermekgaranciára vonatkozó nemzeti terveiket: tűzzenek ki egyértelmű célokat, biztosítsanak elegendő finanszírozást, és gondoskodjanak róla, hogy a gyermekek és a családok megkapják a szükséges támogatást.

SZAVAK ÉS KIFEJEZÉSEK MAGYARÁZATA

SZÓ VAGY KIFEJEZÉS	MIT JELENT?
Alternatív gondozás	Amikor a gyermek nem a szüleivel él, hanem valahol máshol, rokonoknál, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban gondoskodnak róla.
Tanulószerződéses gyakorlati képzés	Amikor úgy sajátít valaki el egy szakmát, hogy tapasztalt szakemberek mellett dolgozik, és ezzel egyidejűleg vesz részt képzésben. Így tényleges munka közben lehet fejleszteni a gyakorlati készségeket.
Gyermekgondozási vagy családi ellátások	Olyan támogatás, amelyet a kormányok adnak a családoknak, hogy segítsenek fedezni a gyermeknevelés – az étkezés, ruhák és más szükséges dolgok – költségeit.
Gyermekszegénység	Amikor a gyermek családja nem rendelkezik elegendő pénzzel vagy nem kap elegendő támogatást, és nem tudja biztosítani mindazt, amire a gyermeknek szüksége van az élethez, a tanuláshoz, az egészségre, a biztonsághoz és a mindennapokban.
Civil társadalmi szervezetek	Olyan szervezetek, jótékonyági szervezetek vagy közösségi csoportok, amelyek célja a segítségnyújtás és a társadalom jobbá tétele. Ide tartoznak például az élelmiszerbankok, az ifjúsági klubok és a hajléktalansággal foglalkozó jótékonyági szervezetek, amelyek családokat és gyermekeket támogatnak.
Európai gyermekgarancia- kártya	Egy jelenleg kipróbálás alatt álló elképzelés, amelynek célja, hogy a magánéletet védve és a megbélyegzést elkerülve segítsen a gyermekeknek és a családoknak könnyebben tájékozódni a szolgáltatásokról és a támogatásokról.
Finanszírozás	Az embereket és a közösségeket támogató projektek, szolgáltatások vagy tevékenységek finanszírozásához nyújtott pénzeszegek. Az Európai Unióban a finanszírozás származhat az uniós intézményektől, a nemzeti kormányoktól vagy más szervezetektől.
Helyi hatóságok	Helyi önkormányzatok és közszolgáltatások, amelyek segítenek az iskolák, a lakhatás, a közlekedés és a szociális támogatás működtetésében a városokban és a régiókban.
Mentális egészség	Hogyan gondolkodunk, hogyan érezzük magunkat és hogyan birkózunk meg a mindennapi élettel. Magában foglalja azt is, hogy miként kezeljük a stresszt, hogyan viszonyulunk másokhoz, és hogyan hozunk döntéseket. A jó mentális egészség azt jelenti, hogy képesek vagyunk kezelni a mindennapi nehézségeket, és úgy érezzük, megkapjuk a kellő támogatást, amikor nehézségekkel kell szembenéznünk.
Mentorálás	Olyan megbízható, idősebb személytől kapott támogatás, aki meghallgat, tanácsot ad, bátorít és segít a döntéshozatalban.
Roma gyermekek	A romák egy számos uniós országban megtalálható etnikai kisebbségi csoportot alkotnak. A roma gyermekekkel nem mindig bánnak méltányosan, és előfordulhat, hogy nehezebben jutnak hozzá a szükséges támogatáshoz, és nehezebben férhetnek hozzá a lehetőségekhez.
Társadalmi kirekesztődés	Amikor valaki nem tud részt venni olyan dolgokban, amelyekben sokan mások azonban igen. Ez a pénz, a támogatás vagy a lehetőségek hiánya miatt fordulhat elő. Azt jelentheti, hogy az érintettek kimaradnak bizonyos tevékenységekből, barátságokból, szolgáltatásokból, vagy nem vesznek részt a közösség életében.
Eszköztár	Olyan útmutatók, tevékenységek, ötletek és gyakorlati eszközök gyűjteménye, amelyek segítségével az emberek jobban megismerhetik az adott témát, és megtudhatják, milyen lépéseket kell tenniük.

#EUChildGuarantee

#EUChildParticipation

**Az Európai Unió
Kiadóhivatala**

Jog | Adatok | Kiadványok

© Európai Unió, 2026

PDF KE-01-26-101-HU-N ISBN 978-92-68-43233-4 doi:10.2767/1464939

